

Dades de l'assignatura

Any acadèmic	Codi d'assignatura	Nom	Crèdits	Plans on pertany	Idiomes
2010 - 2011	101712	Disfagia i trastorns relacionats	6	828 - Graduat en Logopèdia	Català

Professor/a de contacte

Nom: Anna Casals Algue
Departament: MEDICINA
Despatx: N/D
Adreça de correu: Anna.Casals@uab.cat

Prerequisits

Haver cursat l'assignatura "Neurologia del Llenguatge".

Contextualització i objectius

En acabar l'assignatura l'alumne/a haurà de ser capaç de:

- avaluar i diagnosticar les patologies derivades dels trastorns de l'alimentació i la deglució en totes les edats i etiologies.
- conèixer i saber aplicar les maniobres i tècniques terapèutiques per a tractar els trastorns de l'alimentació i la deglució estudiats.
- saber identificar els trastorns associats que comporten per tal de prendre decisions terapèutiques eficaces.

Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Codi	Tipus	Nom de la competència	Resultats d'aprenentatge
1431:E02	E	Demostrar que es comprenen els trastorns de la comunicació, el llenguatge, la parla, l'audició, la veu i les funcions orals no verbals.	1431:E02.05 - Explicar l'origen i les característiques de les alteracions del llenguatge, la parla i la deglució causades per dany cerebral.
1431:E03	E	Valorar de manera crítica les tècniques i els instruments d'avaluació i diagnòstic en logopèdia, així com els procediments de la intervenció logopèdica.	1431:E03.05 - Descriure les principals tècniques d'avaluació i diagnòstic de les alteracions del llenguatge, la parla i la deglució d'origen neurològic. 1431:E03.06 - Valorar la utilitat de les principals tècniques d'avaluació i diagnòstic de les alteracions logopèdiques d'origen neurològic i ser capaç d'interpretar-ne els resultats. 1431:E03.07 - Descriure i explicar la base teòrica de les tècniques de rehabilitació de les alteracions de la parla, el llenguatge i la deglució d'origen neurològic.
1431:E06	E	Explorar, avaluar i diagnosticar els trastorns de la comunicació i el llenguatge, i emetre'n un pronòstic d'evolució, des d'una perspectiva multidisciplinària.	1431:E06.01 - Utilitzar les tècniques d'exploració més adequades per diagnosticar les alteracions del llenguatge, la parla i la deglució d'origen neurològic, i per emetre'n un pronòstic d'evolució.
1431:E13	E	Demostrar que es coneixen els límits de les pròpies competències i saber identificar si és necessari fer un tractament interdisciplinari.	1431:E13.01 - Descriure els aspectes de la rehabilitació de les alteracions de la parla, el llenguatge i la deglució que requereixen la intervenció conjunta de professionals de diverses disciplines (neurologia, fisioteràpia, psicologia, etc.).
1431:T07	T	Comprendre, integrar i relacionar nous coneixements fruit d'un aprenentatge autònom.	1431:T07.00 - Comprendre, integrar i relacionar nous coneixements fruit d'un aprenentatge autònom.
1431:T09	T	Prendre decisions i assumir la responsabilitat de les decisions preses.	1431:T09.00 - Prendre decisions i assumir la responsabilitat de les decisions preses.
1431:T14	T	Identificar, analitzar i resoldre problemes ètics en situacions complexes.	1431:T14.00 - Identificar, analitzar i resoldre problemes ètics en situacions complexes.

Continguts de l'assignatura

1. Anatomofisiologia de la deglució.
 - Fisiopatologia de la deglució.
 - Semiologia dels trastorns de la deglució.
2. Exploració clínica i instrumental de la deglució.
3. Identificació i maneig de la disfàgia en neonats prematurs.
 - Desenvolupament de les funcions orals de l'alimentació
 - Alimentació infantil: normalitat, reflexos i evolució
 - Estimulació orofacial en les UCIN
4. Disfàgia orofaríngea d'origen neurològic i trastorns associats
 - Exploració i rehabilitació de la disartria
5. Disfàgia d'origen orgànic i trastorns associats.
 - Exploració i rehabilitació de les disglòssies
6. Disfàgia vs deglució atípica i trastorns associats
 - Avaluació clínica i instrumental de la deglució atípica
 - Interrelació entre deglució atípica, alteracions de parla i disfuncions orofacials associades
 - Diagnòstic diferencial: disfàgia i deglució atípica
7. Objectius, programació i planificació de la rehabilitació de la deglució segons patologia de base
 - Maniobres i tècniques directes i indirectes de Rehabilitació de la disfàgia

Metodologia docent i activitats formatives

L'assignatura constarà d'un mòdul teòric de cada tema i un mòdul pràctic amb sessions de discussió i revisió de casos clínics mitjançant la visualització de vídeos.

Les activitats formatives -amb nombre d'hores aproximat de dedicació i resultats d'aprenentatge corresponents- s'especifiquen a continuació.

Tipus	Activitat	Hores	Resultats d'aprenentatge
Dirigida	Classes de teoria amb suport TIC	24	1431:E02.05 1431:E03.06 1431:E03.07 1431:E13.01
Dirigida	Classes pràctiques d'anàlisi crític i debat de casos pràctics	12	1431:T09.00
Dirigida	Classes pràctiques en aules d'informàtica	4	1431:E03.05
Autònoma	Consultes bibliogràfiques i documentals	23	1431:E02.05 1431:E03.05
Autònoma	Entrenament amb programes informàtics basats en tutorials preparats pels professors	15	1431:E03.07
Autònoma	Lectura comprensiva de materials	15	1431:E02.05
Autònoma	Participació en fòrums de comunicació entre companys	15	1431:E03.07 1431:E13.01 1431:T09.00
Autònoma	Realització de resums, esquemes i mapes conceptuals	10	1431:E02.05
Autònoma	Realització de treballs	30	1431:E02.05 1431:E03.05
Supervisada	Tutories programades amb el professor per revisió d'activitats dirigides	2	1431:E03.07 1431:T07.00 1431:T09.00

Avaluació

Avaluació continuada

Implica la realització d'avaluacions teòrico-pràctiques orals al llarg del semestre i la presentació de pràctiques individuals i en grup a partir del visionat dels casos clínics escollits.

Qualificació final

Es basarà en un algoritme que ponderarà el resultat de l'execució de les avaluacions al llarg del semestre i un examen final, el format del qual s'exposarà a l'alumnat a l'inici de l'assignatura.

Activitat	Hores	Pes	Resultats d'aprenentatge
Descripció dels símptomes corresponents a cada fase de la deglució	0	10	1431:E02.05 1431:E03.05 1431:E03.06 1431:T07.00
Examen	0	70	1431:E02.05 1431:E03.05 1431:E03.06 1431:E03.07 1431:E13.01 1431:T14.00
Fitxa tècnica d'alteracions-maniobles i exercicis terapèutics.	0	10	1431:E03.06 1431:E06.01 1431:T09.00
Pla terapèutic dels casos a partir de l'informe diagnòstic de la deglució.	0	10	1431:E03.05 1431:E03.07 1431:E06.01 1431:E13.01 1431:T09.00

Bibliografia i enllaços web

- Borras S, Rosell V. *Guía para la reeducación de la deglución atípica y trastornos asociados*. Nau Llibres, 2005
- Bleeckx, Didier. *Disfagia. Evaluación y reeducación trastornos de la deglución*. Mc Graw Hill, 2004
- Glaucia del Burgo. G. de la Aleja. *Rehabilitación de problemas de deglución*, 2004
- Lehuche, F i Allali, A. *La voz*. Vol I, II, III. Ed. Masson. 2004
- Massana, M. *Tractament i prevenció de la dislàlia*. Barcelona: Escola de Patologia del Llenguatge.
- Hospital de la Santa Creu i Sant Pau, 2003
- Queiroz Marchesan Irene. *Fundamentos de la Fonoaudiología. Aspectos Clínicos de la motricidad oral*, Editorial Medica Panamericana, 2002
- Zambrana N. *Logopedia y ortopedia maxilar en la rehabilitación orofacial. Tratamiento precoz y preventivo. Terapia miofuncional*. Masson. Actualidades Médico Odontológicas Latinoamérica. 2000
- M. Velasco. V. Arreola, P. Clavé, C. Puiggrós. *Abordaje clínico de la disfagia orofaríngea: diagnóstico y tratamiento*. Nutrición Clínica en Medicina, Noviembre 2007.
- www.voiceandswallowing.com
- www.dysphagiaonline.com